

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

08.08.2013 г.

Важни обществено-икономически и политически теми

[Вестник Капитал daily](#)

✓ Вето за бюджета

Въпреки силният натиск от страна на управляващото мнозинство през последните дни, президентът Росен Плевнелиев наложи вето върху актуализацията на бюджета за тази година. То е частично – държавният глава връща само някои текстове за ново обсъждане в Народното събрание. Те са на параграфите, с които се залагат по-ниски приходи, увеличават се разходите и предвиждат емитирането на допълнителен дълг от един милиард лева над сегашния лимит.

По същество ветото не е на актуализацията по принцип, а на липсата на прозрачност – за какво ще се похарчат новите разходи и какво ще е предназначението и ефектът върху икономиката от нов едномилиарден заем.

"Задължение на правителството е да подготви актуализацията на бюджета в условия на прозрачност и открит диалог с представителите на бизнеса, синдикалните организации, местните власти и обществото. Това задължение не беше спазено и такъв диалог не беше проведен. Ако целта на тази актуализация е коректното изплащане на просрочени плащания от държавата, особено към малкия и среден бизнес, то конкретните механизми трябва да бъдат ясно заложени и гарантирани в бюджета", обоснова се президентът. Той на няколко пъти подчерта, че одобрява заложения от правителството на Пламен Орешарски социален пакет, който предвижда да се подпомогнат най-уязвимите граждани. Така президентът отговори на управляващите партии БСП и ДПС, че ще е виновен за сериозното забавяне на плащанията към хората с най-ниски доходи.

Като цяло реакциите (виж карето) на ветото и от страна на бизнеса, и на много икономисти, са че то ще има повече плюсове, отколкото минуси. Най-вече ще има повече отчетност по промените в бюджета. Управляващите логично не останаха доволни. "Наложено вето ще има неблагоприятни последици върху социално-икономическото развитие на страната", заяви премиерът Пламен Орешарски.

Бъдете по-амбициозни

"Не мога да подкрепя автоматично занижаване на приходите, без да е направен опит да се подобри събираемостта на данъците, да се оптимизира работата на приходните агенции, да се подобри тяхната ефективност, да се преодолее административният натиск към бизнеса. С актуализацията на бюджета единствено се снижават стандартите на работа по събираемостта и се дава лош сигнал, че при първите признаци на проблеми сме готови да прибегнем единствено до най-лесното решение". Така президентът мотивира защо връща за прегласуване параграфа, с който правителството залага да събере с 555 млн. лв. по-малко данъчни приходи. Той допълва, че е очаквал ясни стъпки за изпълнение на заявените от правителството политики за борба със сивия сектор в икономиката, контрабандата и за повишаване на събираемостта.

Повече яснота за разходите

Президентът поиска новите разходи (почти 290 млн. лв.) да се впишат не в бюджетите на съответните министерства, за които са предназначени. С актуализацията допълнителните пари са записани в резерва за непредвидени и неотложни разходи. Това позволява на правителството да разпределя средствата в него, без да е нужна санкцията на парламента. По този начин се губи отчетността и тези пари могат да бъдат изразходени и за други дейности. Между другото подобна критика вече беше отправена и от много анализатори. Президентът даде и още един аргумент: "Не споделям подхода за автоматично увеличаване на разходите, без да се потърсят възможности те да се оптимизират и да се подобри тяхната ефективност. Редица сектори продължават да са неререформирани въпреки огромните си бюджети. Не виждам решителни действия в тази посока".

И още веднъж за дълга

"В актуализацията на бюджета е предвидено намерение за допълнителен държавен дълг в размер до 1 млрд. лв. Този дълг, обаче, отново не е насочен към подкрепа на активна политика за повишаване на конкурентоспособността, растежа и подобряването на бизнес средата. Нещо повече, въпросите относно неговата необходимост, предназначение, ефект върху икономиката, обществото и бъдещото поколение останаха без убедителни отговори", се посочва в мотивите към ветото на президента. Резонно той повдига и въпросът за необходимостта от буфери и размера на фискалния резерв, както и за липсата на анализ и дебат по този въпрос. "Освен че тези буферни резерви ще струват на българските данъкоплатци допълнителни плащания по лихви, липсва и информация кои точно политики ще се финансират и по какъв начин те ще бъдат осъществявани", допълва Плевнелиев.

Какво произлиза от ветото

Указът на президента ще забави прилагането на актуализирания бюджет, но това не спира правителството да извърши просрочените плащания към бизнеса, както и да възстановява ДДС в срок, защото те не зависят от промяната на закона. А и отсега нагласите на управляващите са ветото да бъде отхвърлено. Депутатът от БСП Антон Кутев вече обяви, че

партията започва преговори и ще свика извънредно заседание на парламента. Председателят на парламента Михаил Миков обаче обяви, че ще свика извънредно заседание на Народното събрание на 30 август, петък, от 10.00 часа, т.е. едва един работен ден преди края на редовната им отпуски.

При желание от страна на управляващите социалните плащания също няма да се забавят - средствата могат да се набавят чрез реструктуриране на сегашния бюджет. По подобен начин служебното правителство осигури за тези политики 41 млн. лева, без да се налага актуализация на бюджета.

Държавата ще може да привлече още максимум 550 млн. лв. нов дълг., което е записано в сегашния закон. Дали правителството ще се затрудни да изпълнява дълговата си политика от тук нататък пък ще зависи само от волята на депутатите от управляващото мнозинство да изгласува по-бързо вето на президента.

Първи реакции

Пламен Орешарски, премиер:

С вето президентът грубо се намеси в работата на изпълнителната власт и направи още една стъпка в поредицата от небалансирани и едностранчиви действия, които предприема напоследък в противоречие с конституционно възложените му функции на надпартиен, балансиращ и обединяващ фактор в обществения и политически живот.

Десислава Николова, Институт за пазарна икономика:

Надявам се, че парламентът ще се съобрази с аргументите на президента и при прегласуването на актуализацията на бюджета и ще разпише малко по-подробно по бюджетите на съответните министерства за какво са предназначени допълнителните разходи. Вето е добър повод да се вземат мерки за подобряване на прозрачността на разходите на държавата. Както и да започнат да се публикуват регулярни данни както за надвнесения ДДС, който подлежи на възстановяване, така и за просрочените задължения на държавата - на кои ведомства са, за какво и на каква сума възлизат.

Георги Ганев, Център за либерални стратегии

Не виждам минуси (от вето - бел. ред.), освен ако това вето не бъде използвано като извинение от мнозинството да отложи нещата за по-късно. (...) Най-големият плюс от вето на президента би било да се разбере за какво точно ще отидат тези 200 млн. лв., които се дават в повече в пълното безконтролно усмотрение на кабинета и на финансовия министър. Ако в закона пишеше - 5 лв. за този, 10 за онзи и така до 200 млн. лв., сега е абсолютно безконтролно.

Николай Гаджев, собственик и управител на консервна фабрика "Контракт":

"Няма да ми се отрази по никакъв начин нито вето, нито актуализацията на бюджета, ако има такава."

Цветан Владков, собственик и управител на "Хранмеханика" - Казанлък:

"Вето може би няма да ни се отрази пряко, а косвено, и то в течение на времето, просто защото няма да плащаме сега, а след няколко месеца. Аз по принцип съм против актуализацията на бюджета. Сметките ги плащаме ние, които плащаме данъци. Просто с вето се отлагат във времето."

Петър Паунов, кмет на Кюстендил:

"Надявам се, че наложеното вето няма да ни засегне като община, защото и по признание на самия премиер, който беше в Кюстендил преди дни, само 12% от публичните приходи на общините идват от бюджета. По-катастрофално състоянието на общините не е било никога. Ние осигуряваме 80% от услугите и се надявам, че няма да посегнат на ресурса ни."

Тодор Чаков, съсобственик и генерален директор на "Форт принт" - Пловдив

"Аз лично смятам, че не трябва да се теглят повече кредити и държавата да си надува раздутия щат. Не съм съгласен държавата да взема пари назаем. Мисля, че е основно правило да не харчи повече от това, което е събрала от нас като данъци, и категорично съм против да се теглят нови кредити."

Бисер Манолов, "България на гражданите":

"Актуализацията е адекватна и необходима. Проблемът е, че правителството не се ползва с доверие, за да я прокара. Иначе бе ясно още миналата година, че ще се стигне до ревизиране на бюджета."

Йордан Цонев, председател на бюджетната комисия към НС:

"Имам готовност да свикам комисията веднага, готов съм и с контрамотиви срещу аргументите на президента. (...) Може да послушаме президента и да вземем по-голям заем, който да използваме за растеж, той нали каза, че подкрепя дълг и от 5 млрд. лв."

Петко Вълков, изпълнителен директор на "Конкорд асет мениджмънт"

Не очаквам да има сътресения върху икономиката. Ако има такова очакване, то не виждам проблем актуализацията да бъде прегласувана в най-кратки срокове. Оправданията с отпуските са несериозни.

Принципно подкрепям всяка едно действие, водещо до повишаване на прозрачността при правителствените разходи, като в случая не са толкова важни отделните суми, а отношението към разходите. Надявам се и бюджетът за 2014 г. да бъде доста по-прецизен от сегашния.

[Вестник Труд](#)

✓ Намаляват такси за бизнеса с 20%

Всички такси, събирани от Агенцията по вписванията, ще бъдат намалени с 20%. Това предвижда първият пакет от 24 мерки за намаляване на административната тежест за бизнеса, които правителството прие вчера. Например таксата за

подаване на финансовите отчети, което фирмите са длъжни да правят всяка година, ще се намали от 50 на 40 лв. Ако документите се пращат по интернет, цената е наполовина по-ниска.

Паралелно с това обаче ще се увеличат глобите за неподаване на финансови отчети. Санкциите ще са диференцирани в зависимост от оборота за предходната година.

Предвижда се да отпадне таксата, която общините събират за издаване на удостоверение за наличие или липса на задължения на фирмите. В момента местните власти искат за подобен документ между 2 и 30 лв., докато същото удостоверение се издава безплатно от НАП.

Друга мярка предвижда ресторантите да се категоризират само от Агенцията за безопасност на храните. Регистрацията им в министерството на икономиката ще отпадне заедно с таксата. С поправка в Закона за туризма категоризирането на хижите, което в момента се прави от държавата, ще се прехвърли към Българския туристически съюз.

Ще се въведе общ режим за издаването на разрешение за допълнително обучение на шофьори за възстановяване на отнети точки и за разрешение за обучение за кандидат-водачи. Срокът за регистрация на туроператори ще се намали от 2 на 1 месец. Всички предложения за промените са дошли от браншови и от неправителствени организации и са получени по електронна поща от вицепремиера Даниела Бобева.

До 2 седмици министрите ще подготвят необходимите промени в нормативната уредба, така че облекченията да влязат в сила, обясни Бобева. След това всички изменения ще се разпишат в общ законопроект, който ще се приеме наведнъж. Така няма да чакаме 4-5 години да се реформират отделните закони, добави Бобева. Правителството подготвя още 70 мерки, които ще представи през септември.